

LISÄSELVITYS

6.6.2018

OM 20/021/2017
VN 308/2018

Alueellistamisen koordinaatioryhmälle

TUOMIOISTUINVIRASTON SJOITTAMISSELVITYS

Tuomioistuinviraston sijaintipaikkaa arvioitaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota neljään eri näkökohtaan eli sijoittamisen toiminnallisiin, taloudellisiin ja alueellisiin sekä henkilöstöä koskeviin vaikutuksiin, joita myös alueellistamislainsäädännön mukaisesti on selvitettävä. Oikeusministeriö on 19.5.2018 toimittanut alueellistamisen koordinaatioryhmälle tuomioistuinviraston sijoittamisselvityksen. Tällä asiakirjalla oikeusministeriö täydentää annettua selvitystä. Lisäselvityksessä arvioidaan aluksi viraston toimintojen hajasijoittamisen tarkoituksenmukaisuutta ja digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia eri sijoittamisvaihtoehdoissa. Lisäksi selvityksessä mukana olevien eri kaupunkien keskinäinen paremmuus esitetään kootusti taulukkomuodossa.

Taulukoissa on käytetty samaa asteikkoa kuin alueellistamisen koordinaatioryhmän (AKR) käyttämässä esitysten tarkistus- ja arviointikehikossa eli asteikkoa (-2) - 2. Viisitasoisen asteikon suppeus on osoittautunut haasteelliseksi selvitettävänä olevien kaupunkien ollessa erilaisia ja eri kokoisia. Positiivisia lukuja on käytetty silloin, kun esityksellä on myönteisiä/positiivisia vaikutuksia ja vastaavasti negatiivisia lukuja silloin, kun esityksellä on kielteisiä/negatiivisia vaikutuksia. Skaalauksen lisäämiseksi taulukoissa on käytetty arvoa nolla (0) myös silloin, kun esityksellä voi olla vähäisiä positiivisia tai negatiivisia vaikutuksia. Pisteytyksen peruste on kerrottu kutakin taulukkoa edeltävässä selitteessä.

Lisäselvityksen liitteinä on oikeusministeriössä laadittuja aineistoja, joita on käytetty lisäselvityksen tekemisessä. Liitteinä ovat karttakuva, josta ilmenee tuomioistuinten henkilötyövuosien sijoittuminen, yhteenveto sijoittamisselvityksessä mukana olevien kaupunkien lausunnoista, selvitys Vyvi-puhe-luiden, -kokousten ja -pikaviestien käytöstä tuomioistuimissa, selvitys koulutustoiminnan kuvauksesta vuonna 2017 sekä jäljempänä esitettäviä pisteytystaulukoita vastaava tiedosto.

1 Tuomioistuinviraston toimintojen sijoittaminen yhteen tai useampaan kaupunkiin

Tuomioistuinvirasto olisi verrattain pieni virasto. Siellä työskentelisi kokopäiväisesti noin 45 henkilöä. Virastossa ylintä päätösvaltaa käyttävä johtokunta päättäisi viraston organisaatiosta laissa säädetyissä rajoissa. Lopullinen organisaatorakenne muodostuisi ja viraston työjärjestyksestä päätettäisiin siten vasta virastoa perustettaessa. Virasto voitaisiin organisoida tuomioistuinviraston tehtävien mukaisesti esimerkiksi hallintoyksikköön, talousyksikköön ja kehittämyksikköön. Tämä vastaisi organisaatiotaorakennetta, joka on omaksuttu muissa Pohjoismaissa ja Alankomaissa.

Viraston tehtävät muodostavat kokonaisuuden. Hallintoon, tulosohjaukseen ja kehittämiseen liittyvät viraston tehtävät liittyvät erottamattomasti toisiinsa. Samoin viraston virkamiesten osaaminen ja heidän työnkuvansa muodostavat kokonaisuuden. Oletettavaa on, että jokaisen virkamiehen työtehtäviin kuuluu osia viraston eri tehtävistä. Viraston koko sekä sen tehtävien ja virkamiesten osaamisen muodostama kokonaisuus huomioiden tehtävien jakaminen erillisiksi toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi ja sijoittaminen erilleen hankaloittaisi tehtävien tehokasta hoitamista eikä olisi siten tarkoituksenmukaista. Jos virasto organisoitaisiin esimerkiksi kolmeen yksikköön, olisi yhden yksikön henkilövahvuus noin 15 henkilöä. Viraston pilkkominen osiin ei olisi toiminnallisesti tarkoituksenmukaista eikä myöskään kustannustehokasta.

Yhtenä tuomioistuinviraston perustamisen keskeisenä tavoitteena on, että tuomioistuinvirasto voisi oikeusministeriötä syvällisemmin osallistua tuomioistuinlaitoksen henkilöstön osaamisen kehittämiseen yhteistyössä tuomarinkoulutuslautakunnan ja tuomioistuinten kanssa. Tuomioistuinten henkilöstön osaamisen kehittämisestä ja koulutuksen järjestämisestä vastaa nykyisin oikeusministeriön oikeushallinto-osaston koulutusyksikkö yhteistyössä tuomarinkoulutuslautakunnan kanssa. Koulutuksen järjestäminen on mahdollista nähdä sellaisena toiminnallisena kokonaisuutena, joka olisi erotettavissa viraston muusta toiminnasta, minkä vuoksi koulutustoiminnan sijoittamista on syytä tarkastella erikseen.

Oikeusministeriön oikeushallinto-osaston koulutusyksikön visio on olla oikeushallinnon osaamisen kehittämisen edelläkävijä. Sen tavoitteena on vastata tuomioistuinten työelämän tarpeisiin ja vaatimuksiin tarjoamalla laadukasta koulutusta ja työvälineitä osaamisen kehittämiseen huomioiden tulevaisuuden trendit ja haasteet. Sen tehtävänä on tuomioistuinten substanssiin liittyvän koulutuksen lisäksi tukea meneillään olevia hallinnonalan kehittämishankkeita ja uudistuksia sekä kansainvälistymiskehitystä esimerkkeinä muiden muassa käräjäoikeusverkoston uudistuksen muutosjohtaminen ja kansainväliset tuomarivaihdot.

Sijoittamisselvityksessä tarkemmin kerrotulla tavalla koko viraston toiminnan kannalta olisi tärkeää, että viraston koulutuksen suunnittelusta vastaava henkilöstö työskentelisi läheisessä yhteistyössä viraston muiden asiantuntijoiden kanssa. Myös läheinen kontakti lainvalmistelusta vastaaviin ministeriöihin olisi ensiarvoisen tärkeää koulutustarpeiden selvittämiseksi. Näin ollen perusteltua syytä koulutustoiminnankaan sijoittamiseksi eri paikkakunnalle kuin viraston muut toiminnot ei ole.

2 Digitalisaation hyödyntämismahdollisuudet

Tuomioistuinvirastossa voidaan ja tulee hyödyntää digitalisaation mahdollistamia moderneja työvälineitä ja työskentelytapoja mahdollisimman laajasti. Oikeusministeriön toukokuussa 2018 käyttöönot-

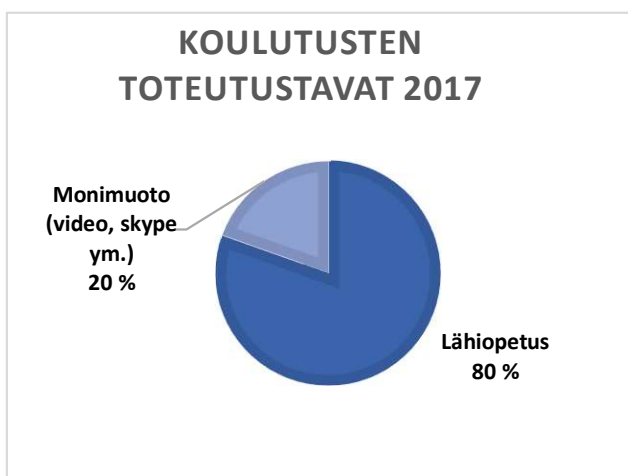
tama ja tuomioistuinten käyttöön myöhemmin tuleva VAHVA-järjestelmä olisi todennäköisesti hyödynnettävissä myös tuomioistuinvirastossa. Kyseinen järjestelmä mahdollistaa sähköisen asiakirjahallinnon ja uudenlaiset nykyistä mobiilimmat työskentelytavat.

Valtavirtaistamishankkeen myötä kaikissa tuomioistuimissa on käytössä Microsoftin MS Office 356 -paketin mukaiset ohjelmat, mukaan lukien Skype for Business. Viimeiset tuomioistuimet ovat saaneet uudet työvälineet käyttöönsä loppuvuodesta 2017. Samoja sähköisiä työvälineitä käytetään myös oikeusministeriössä. Lisäksi tuomioistuimissa ja oikeusministeriössä on käytössä videoneuvottelulaitteet. Tuomioistuinten työtapojen muutokseen ja sähköisten työvälineiden hyödyntämiseen tähtäävät myös tuomioistuinten lainkäyttöasioiden käsittelyjärjestelmiä koskevat AIPA ja HAIPA -hankkeet. Uusien sähköisten työvälineiden käyttöönoton lisäksi näiden hankkeiden tarkoituksena on ollut omaksua uudet ja tehokkaat työtavat.

Tuomioistuinten työtapojen ollessa modernit ja sähköiset myös tuomioistuinten hallinnosta vastaavan tuomioistuinviraston on luonnollista omaksua mahdollisimman modernit työskentelytavat heti viraston aloittamisesta lähtien. Edellä kuvattua vastaavien ohjelmien ja tuomioistuinten kanssa yhteensopivien laitteiden käyttöön ottaminen on mahdollista myös tuomioistuinvirastossa.

Sähköiset työvälineet, kuten Skype for Businessin tarjoamat puhelu-, pikaviesti- ja kokouspalvelut, ovat laajasti käytössä tuomioistuimissa ja oikeusministeriössä. Niiden käyttäminen on lisääntynyt ja lisääntyy jatkuvasti (ks. tuomioistuinten osalta liite 3 Vyvi-puheluiden, -kokousten ja -pikaviestien tarkastelu, tuomioistuimet 1/2017 - 3/2018). Samat tai niihin verrattavat sähköiset työvälineet olisivat käytössä myös tuomioistuinvirastossa. Skype-pikaviesteillä hoidetaan lyhyitä kysymyksiä ja asioita, jotka ovat selvitettävissä nopeasti kollegalta. Skypellä osallistutaan myös kokouksiin ja koulutuksiin. Sähköiset työvälineet sekä erilaiset työajan joustot ja mahdollisuus etätöihin mahdollistavat tehokkaan työskentelyn myös muualla kuin työpaikalla.

Liitteessä 4 on kuvattu tuomioistuimille suunnattua koulutustoimintaa vuonna 2017. Sähköiset työskentelytavat ja etäyhteydet ovat laajasti käytössä myös koulutustoiminnassa. Skypeä ja videoyhteyksiä käytetään pääosin ajankohtaisiin teemoihin liittyvissä koulutuksissa ja info-tyyppisissä tilaisuuksissa. Monimuotoisesti toteutettujen koulutusten osuus oli viidennes koko koulutustarjonnasta vuonna 2017 (ks. kuvio alla). Näissä koulutuksissa hyödynnetään erilaisia verkko-oppimismahdollisuuksia ja osallistavia opetusmenetelmiä, joita ovat muiden muassa moodle, videotallenteet, skype ja video sekä ennakotehtävät ja -materiaalit.

Sijoittamisselvityksessä tarkemmin kuvatulla tavalla läheskään kaikkea yhteydenpitoa ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista hoitaa etäyhteyksin. Digitalisaation lisääntyminen ei tule kokonaan poistamaan tarvetta kohdata kasvokkain.

Liitteessä 4 tarkemmin kuvatulla tavalla osa koulutuksista edellyttää pedagogisesti toteutettavaa lähiopetusta. Niissä korostuvat vuorovaikutus, dialogisuus ja osallistaminen, joten näitä koulutuksia ei voida toteuttaa etäyhteyksiä hyödyntäen.

Osaamisen kehittämisessä verkostojen merkitys on suuri ja korostuu tulevaisuudessa. Yksin tekemisestä ollaan siirtymässä yhä enemmän yhdessä tekemiseen sekä ylhäältä johdetusta osaamisen kehittämisestä itse- ja vertaisohjautuvaan toimintaan. Osallistavien opiskelumenetelmien käyttäminen edellyttää dialogisuutta, jonka toteutuminen vaatii fyysistä läsnäoloa. Myös tuloksellisen uuden oppimisen saavuttamiseksi tarvitaan avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri osallistujien kesken. Tällainen ilmapiiri onnistutaan luomaan parhaiten lähikontaktien avulla. Luottamuksen synnyttyä vuorovaikutuksellinen kanssakäyminen onnistuu ja sitä voidaan jatkaa etäyhteyksien välityksellä.

Koulutustoiminnan lisäksi henkilökohtaista vuorovaikutusta voivat edellyttää myös tuomioistuinhallinnon ja tuomioistuinlaitoksen strategiseen suunnitteluun ja kehitykseen liittyvä yhteistyö ja niihin liittyvät neuvottelut. Yhteistyö ja strategisten linjausten tekeminen edellyttävät luottamuksellista ilmapiiriä ja luottamuksellisia suhteita neuvottelijoiden välillä. Luottamukselliset suhteet vahvistuvat henkilökohtaisen vuorovaikutuksen kautta.

Tuomioistuinvirastolla olisi kuitenkin myös tehtäviä, joiden hoitaminen ei olisi yhtä vahvasti riippuvaista henkilökohtaisesta vuorovaikutuksesta ja viraston sijainnista. Näitä ovat muun muassa tuomioistuintoiminnan suunnitteluun, ohjaukseen, seurantaan sekä yksiköiden tulosohtaukseen, raportointiin ja tukitoimintoihin liittyvät tehtävät. Sähköisten viestintävälineiden käyttäminen vähentää viraston fyysisen sijainnin merkitystä.

3 Tuomioistuinviraston sijoittamisen toiminnalliset, taloudelliset, alueelliset ja henkilöstöön liittyvät vaikutukset

3.1 Toiminnalliset vaikutukset

Yhteistyö tuomioistuinten ja sidosryhmien kanssa

Sijoittamisselvityksessä todetulla tavalla tuomioistuinviraston ”asiakkaita” ovat kaikki tuomioistuimet. Tuomioistuimet ovat viraston tärkein sidosryhmä. Viraston muita sidosryhmiä ovat sijoittamisselvityksessä tarkemmin kuvatulla tavalla oikeusministeriö, muut ministeriöt, eduskunta, oikeusministeriön hallinnonalan keskushallintoviranomaiset ja viranomaiset, muut valtionhallinnon viranomaiset, IT-järjestelmien toimittajat ja muut ICT-asiantuntijat sekä muut alan toimijat, kuten esimerkiksi yliopistot ja asianajajakunta.

Kaikissa kaupungeissa on tuomioistuinviraston toimintaa tukevia valtionhallinnon viranomaisten toimintoja ja henkilöstöä. Pisteytyksessä on painotettu tuomioistuinten ja tuomioistuimissa olevan henkilöstön määrää alueella. Kaupungit ovat saaneet pisteitä sitä enemmän, mitä enemmän niiden alueella on tuomioistuimia ja tuomioistuinten henkilöstöä.

Sijoittamisselvityksessä kerrotulla tavalla jokaisessa selvityksessä mukana olevassa kaupungissa on vähintään yksi tuomioistuin. Tästä johtuen yksikään kaupunki ei ole saanut negatiivisia pisteitä. Pääkaupunkiseudulla sijaitsee suurin osa tuomioistuimista ja valtaosa tuomioistuinten henkilöstöstä (ks. liite 1 Kaikkien tuomioistuimien henkilötyövuodet 2017). Pääkaupunkiseudulla sijaitsevat alueen käräjäoikeuksien sekä hovi- ja hallinto-oikeuksien lisäksi molemmat ylimmät tuomioistuimet ja kaikki erityistuomioistuimet sekä muut keskeiset valtionhallinnon toiminnot, kuten ministeriöt ja eduskunta. Tästä johtuen

pääkaupunkiseudun kaupungit ovat saaneet kaksi pistettä. Muut kaupungit eivät ole saaneet pisteitä, koska niissä on huomattavasti vähemmän tuomioistuimia ja tuomioistuinten henkilöstöä. Juuri tuomioistuinten henkilöressurssien jakaantuminen huomioiden Rovaniemi ja Vaasa eivät ole saaneet pisteitä, vaikka niissä on useampi kuin yksi tuomioistuin. Rovaniemellä on käräjäoikeuden lisäksi hovioikeus. Vaasassa on käräjäoikeus, hovioikeus ja hallinto-oikeus. Joensuussa, Kouvolassa ja Tampereella on käräjäoikeus.

Taulukko 1: Tukeeko tuomioistuinviraston sijoittaminen paikkakunnalle sen yhteistyötä tuomioistuinten ja muiden sidosryhmien kanssa?

Espoo	2
Helsinki	2
Joensuu	0
Kouvola	0
Rovaniemi	0
Tampere	0
Vaasa	0
Vantaa	2

Tuomioistuinviraston saavutettavuus

Viraston toiminnallisuuden kannalta on tärkeää, että virasto olisi mahdollisimman hyvin saavutettavissa kaikkialta Suomesta.

Kaupungit ovat saaneet sitä enemmän pisteitä, mitä paremmin ne ovat saavutettavissa erityisesti pääkaupunkiseudulta. Koska kaikki kaupungit ovat saavutettavissa kaikkialta Suomesta, yksikään kaupungeista ei ole saanut negatiivisia pisteitä. Joensuu, Rovaniemi ja Vaasa ovat saavutettavissa hyvin pääkaupunkiseudulta, mutta huonommin muualta Suomesta itä-länsi-suunnassa. Kouvola ja Tampere ovat hyvin saavutettavissa pääkaupunkiseudulta ja kohtuullisen hyvin kaikkialta Suomesta. Pääkaupunkiseudun kaupungit ovat hyvin saavutettavissa kaikkialta Suomesta.

Taulukko 2: Miten hyvin kaupunki on saavutettavissa kaikkialta Suomesta?

Espoo	2
Helsinki	2
Joensuu	0
Kouvola	1
Rovaniemi	0
Tampere	1
Vaasa	0
Vantaa	2

Matkustamisen vaikutus virkatehtävien tehokkaaseen hoitamiseen

Matkustamiseen kuluva aika vähentää tehokasta työaikaa ja on siten lähtökohtaisesti pois tuomioistuinviraston tai tuomioistuimen tuloksellisesta toiminnasta.

Kaikki matkustaminen vähentää tehokasta työaikaa. Tästä johtuen yksikään kaupunki ei ole saanut positiivisia pisteitä. Kaupungit ovat saaneet sitä vähemmän pisteitä, mitä enemmän matkustamiseen on arvioitava kuluvan tehokasta työaikaa. Matkustamiseen kuluva aika ja tehokkaan työajan väheneminen ovat suoraan verrannollisia suhteessa kaupungin saavutettavuuteen (ks. taulukko 2).

Taulukko 3: Mikä vaikutus paikkakunnan saavutettavuudella on virkatehtävien tehokkaaseen hoitamiseen?

Espoo	0
Helsinki	0
Joensuu	-2
Kouvola	-1
Rovaniemi	-2
Tampere	-1
Vaasa	-2
Vantaa	0

Tuomioistuinten henkilöstön osaamisen kehittäminen ja koulutuksen järjestäminen

Tuomioistuinten henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja koulutukseen liittyvät tehtävät siirtyisivät perustettavaan tuomioistuinvirastoon. Kuten sijoittamisselvityksessä on todettu, osa koulutuksesta toteutetaan lähiopetuksena ja osa etäyhteyksin. Hyvät kulkuyhteydet, toimivat koulutustilat ja riittävä majoituskapasiteetti ovat keskeisiä asioita osallistujien, kouluttajien ja koulutuksen järjestäjien kannalta.

Sijoittamisselvityksessä kuvatulla tavalla koulutuksiin osallistujista yli puolet tulee pääkaupunkiseudulta tai sen lähialueilta. Myös valtaosa kouluttajista tulee pääkaupunkiseudulta (ks. myös liite 4).

Kouluttajina toimivat usein tuomarit tai muu tuomioistuinten henkilöstö. Esimerkiksi ylimpien tuomioistuinten edustajat osallistuvat tuomioistuinlaitoksen henkilöstön koulutukseen ja sen suunnitteluun. Lisäksi kouluttajina toimivat muut oikeusministeriön hallinnonalan asiantuntijat. Hallinnonalan ulkopuoliset kouluttajat ovat valtion virastojen ja muiden sidosryhmien, kuten yliopistojen, ministeriöiden, järjestöjen ja asianajotoimistojen edustajia, joiden toimipaikat sijaitsevat pääsääntöisesti pääkaupunkiseudulla.

Kaikissa kaupungeissa on tarjolla sopivia koulutustiloja ja riittävästi majoituskapasiteettia. Pisteytyksessä korostuvat näin ollen hyvät kulkuyhteydet eli viraston saavutettavuus erityisesti tuomioistuinkaupungeista, sillä suuri osa sekä osallistujista että kouluttajista ovat tuomioistuimista. Tällä hetkellä hallinnonalan ulkopuolisten kouluttajien käyttö on vähäisempää. Koulutusyhteistyötä tehdään kaikkien yliopistojen kanssa, mistä syytä yliopiston sijainti samassa kaupungissa tuomioistuinviraston kanssa ei ole ratkaiseva. Tästä

syystä Joensuu, Rovaniemi tai Vaasa, joissa on oikeustieteellistä yliopistokoulutusta, eivät ole saaneet pisteitä.

Joensuu, Rovaniemi ja Vaasa ovat saavutettavissa hyvin pääkaupunkiseudun tuomioistuimista. Matkustaminen edellyttää usein lentämistä. Sen sijaan matkustaminen Itä- tai Länsi-Suomen tuomioistuihin voi edellyttää useamman kulkuvälineen käyttämistä matkustamiseen, minkä vuoksi kaupungit ovat verrattain huonosti saavutettavissa muista kuin pääkaupunkiseudun ja oman lähialueensa tuomioistuimista. Kouvola ja Tampere ovat hyvin saavutettavissa pääkaupunkiseudun tuomioistuimista. Tampere on Kouvola paremmin saavutettavissa muualla maassa sijaitsevista tuomioistuimista. Pääkaupunkiseudun kaupungit ovat hyvin saavutettavissa kaikista tuomioistuinalueista.

Taulukko 4: Tukeeko tuomioistuinviraston sijoittaminen paikkakunnalle tuomioistuinten henkilöstön osaamisen kehittämistä ja koulutuksen järjestämistä?

Espoo	2
Helsinki	2
Joensuu	0
Kouvola	1
Rovaniemi	0
Tampere	2
Vaasa	0
Vantaa	2

Työvoiman saannin turvaaminen valtion tehtäviin

Sijoittamisselvityksessä tarkemmin kuvatulla tavalla tuomioistuinvirasto olisi asiantuntijaorganisaatio, jonka toiminnassa korostuisi paitsi tuomioistuinlaitoksen myös talous- ja henkilöstöhallinnon asiantuntemuksen tarve. Lisäksi virasto tulisi tarvitsemaan ICT- ja toimitilahallintoon liittyvää osaamista sekä johtamista ja asiantuntijatyötä tukevaa avustavaa henkilöstöä.

Eryteisesti tuomioistuinviraston toiminnan aloittamisen sujuvuuden kannalta olisi tärkeää, että oikeusministeriöstä siirtyisi riittävästi kokenutta ja osaavaa henkilöstöä virastoon. Viraston toiminnan aloittamisen sujuvuuden ja myöhemmän häiriöttömän toiminnan kannalta olisi tärkeää, että virastoon saataisiin rekrytoitua riittävästi myös uutta henkilöstöä.

Sijoittamisselvityksessä tarkemmin kuvatulla tavalla kaikissa selvityksessä mukana olevissa kaupungeissa on valtionhallinnon virastoja ja henkilöstöä sekä muita tuomioistuinvirastossa tarvittavaa osaamista tukevia työpaikkoja. Tuomioistuinviraston tehtävät huomioiden voi olla, että sen palvelukseen rekrytoidaan henkilöstöä juuri muista valtionhallinnon virastoista, erityisesti tuomioistuimista. Kaikissa kaupungeissa on siis saatavilla tuomioistuinviraston tarpeita vastaavaa osaamista. Kaikissa kaupungeissa tarjotaan myös tuomioistuinviraston toimintaa tukevaa oikeustieteellistä tai yhteiskuntatieteellistä yliopistokoulutusta tai ammattikorkeakoulutasoista koulutusta viraston johtamista ja asiantuntijatyötä tukeviin tehtäviin. Tuomioistuinviraston toiminnan kannalta tärkeän työvoiman saannin turvaamisen vaikutukset on kuvattu jäljempänä henkilövaikutuksissa (ks. taulukko 14).

Yhteenveto toiminnallisista vaikutuksista

Taulukko 5: TOIMINNALLISET VAIKUTUKSET, KESKIARVO

Espoo	2 (1,5)
Helsinki	2 (1,5)
Joensuu	-1 (-0,5)
Kouvola	0 (0,3)
Rovaniemi	-1 (-0,5)
Tampere	1 (0,5)
Vaasa	-1 (-0,5)
Vantaa	2 (1,5)

Taulukkoon on laskettu keskiarvo kunkin kaupungin tässä osiossa saamista pisteistä. Saatu keskiarvo on pyöristetty.

3.2 Taloudelliset vaikutukset

Toimitilakustannukset

Tuomioistuinviraston toiminta edellyttää asianmukaista toimitilaa ja koulutusten järjestämiseen sopivaa tilaa. Sijoittamisselvityksessä kuvatulla tavalla viraston sijaintipaikkakunnalla ei olisi huomattavaa vaikutusta toimitilakustannusten määrään. Viraston toimipaikan kustannukset olisivat sijaintipaikasta riippumatta valtion toimitilastrategian mukaisesti yhteensä noin 208 800 euroa vuodessa (14,50 euroa/m²/kuukausi). Riippumatta siitä, mihin virasto sijoitetaan, virastolle osoitettavissa toimitiloissa olisi ennen niiden käyttöön ottamista suoritettava muutostöitä.

Kaikissa kaupungeissa on saatavilla asianmukaiset toimitilat tuomioistuinvirastolle. Toimitiloista aiheutuu kustannuksia. Koska toimitilakustannuksissa ja toimitilojen muutostyöstä aiheutuissa kustannuksissa ei ole sijoittamisselvityksessä tarkemmin selostetulla tavalla merkittäviä eroja, kaikki kaupungit ovat saaneet saman pistemäärän (-1).

Taulukko 6: Miten tuomioistuinviraston sijoittuminen paikkakunnalle vaikuttaa toimitilakustannuksiin?

Espoo	-1
Helsinki	-1
Joensuu	-1
Kouvola	-1
Rovaniemi	-1
Tampere	-1
Vaasa	-1
Vantaa	-1

Matkustamisesta aiheutuvat kustannukset

Matkustuskustannukset muodostuvat sijoittamisselvityksessä tarkemmin kuvatulla tavalla matkakustannuksista sekä majoitus- ja päivärahakustannuksista. Lisäksi matkustamiseen kuluva aika on lähtökohtaisesti pois tuomioistuinviraston tai tuomioistuimen tuloksellisesta toiminnasta, mikä konkreettisesti henkilöstökustannuksina.

Tuomioistuinten lukumäärän ja henkilöstömäärän johdosta matkakustannuksissa korostuvat tuomioistuinten matkustamisesta tuomioistuinvirastoon aiheutuvat kulut, vaikka tuomioistuinten henkilöstö matkustaa määrällisesti vähemmän kuin tuomioistuinviraston henkilöstö. Sijoittamisselvityksessä kuvatulla tavalla tuomioistuinviraston johdon voitaisiin arvioida matkustavan Helsinkiin keskimäärin viikoittain ja muun henkilöstön kerran kuukaudessa. Tuomioistuinten johdon voitaisiin arvioida matkustavan tuomioistuinvirastoon vähintään kahdesti vuodessa. Tuomioistuinten muun henkilöstön voitaisiin arvioida matkustavan koulutukseen vähintään kerran vuodessa.

Matkustamisesta aiheutuu aina kustannuksia, mistä johtuen mikään kaupunki ei ole saanut positiivisia pisteitä. Kaupungit ovat saaneet sitä vähemmän pisteitä, mitä suuremmat kustannukset olisivat sijoitettaessa tuomioistuinvirasto kaupunkiin.

Matkakustannuksissa korostuvat tuomioistuinten matkakustannukset. Kustannuksia aiheutuu erityisesti tuomioistuinten henkilöstön matkustaessa koulutukseen tuomioistuinvirastoon. Tästä johtuen taulukko on suoraan verrannollinen taulukossa 4 esitettyyn nähdessä. Matkustamisesta aiheutuvat kustannukset olisivat suurimmat sijoitettaessa virasto Joensuuhun, Rovaniemelle tai Vaasaan ja vastaavasti pienimmät sijoitettaessa tuomioistuinvirasto Tampereelle tai johonkin pääkaupunkiseudun kaupungeista.

Taulukko 7: Miten tuomioistuinviraston sijoittaminen paikkakunnalle vaikuttaa viraston ja tuomioistuinten matka-, majoitus- ja päivärahakustannuksiin?

Espoo	0
Helsinki	0
Joensuu	-2
Kouvola	-1
Rovaniemi	-2
Tampere	0
Vaasa	-2
Vantaa	0

Yhteenveto taloudellisista vaikutuksista

Taulukko 8: TALOUDELLISET VAIKUTUKSET, KESKIARVO

Espoo	-1 (-0,5)
Helsinki	-1 (-0,5)
Joensuu	-2 (-1,5)
Kouvola	-1 (-1,0)
Rovaniemi	-2 (-1,5)

Tampere	-1 (-0,5)
Vaasa	-2 (-1,5)
Vantaa	-1 (-0,5)

Taulukkoon on laskettu keskiarvo kunkin kaupungin tässä osiossa saamista pisteistä. Saatu keskiarvo on pyöristetty.

3.3 Alueelliset vaikutukset

Sijoittamisselvityksen mukaisesti tuomioistuinvirasto työllistäisi kokopäiväisesti noin 45 henkilöä.

Kaupungit ovat lausunnoissaan ilmoittaneet, että tuomioistuinviraston sijoittamisella olisi positiivinen vaikutus kaupungille ja sen lähialueelle. Tuomioistuinviraston sijoittaminen kaupunkiin vaikuttaisi positiivisesti kaupungin imagoon. Tuomioistuinviraston sijoittamisella olisi sitä suurempi positiivinen mielikuvamerkitys mitä pienemmästä kaupungista on kysymys. Sijoittamisen vaikutus kaupungin ja alueen työllisyyteen, alueelliseen kehitykseen ja maakuntakohtaiseen htv-kehitykseen on kuvattu jäljempänä taulukoissa 10, 11 ja 16.

Taulukko 9: Mikä olisi tuomioistuinviraston merkitys kaupungille ja alueelle?

Espoo	1
Helsinki	1
Joensuu	2
Kouvola	2
Rovaniemi	2
Tampere	1
Vaasa	2
Vantaa	1

Tuomioistuinviraston sijoittaminen vaikuttaisi positiivisimmin työllisyyteen niissä kaupungeissa ja alueilla, joissa työttömiä on suhteessa työikäiseen väestöön eniten (ks. sijoittamisselvitys s. 18).

Taulukko 10: Mikä olisi tuomioistuinviraston vaikutus kaupungin ja alueen työllisyyteen?

Espoo	0
Helsinki	0
Joensuu	2
Kouvola	2
Rovaniemi	2
Tampere	1
Vaasa	2
Vantaa	0

Maan alueellisen tasapainoisen kehityksen näkökulmasta viraston sijaintipaikalla ei ole arvioitava olevan huomattavaa vaikutusta huomioon ottaen viraston pieni koko ja se, että kaikilla alueilla on jo oikeusministeriön hallinnonalan virastojen toimintoja ja muita

valtionhallinnon toimintoja. Sijoittamisella voidaan kuitenkin arvioida olevan positiivinen vaikutus maan alueelliseen tasapainoiseen kehitykseen alueellistettaessa virasto pääkaupunkiseudun ulkopuolelle.

Taulukko 11: Mikä olisi tuomioistuinviraston vaikutus alueen tasapainoiselle kehitykselle?

Espoo	0
Helsinki	0
Joensuu	1
Kouvola	1
Rovaniemi	1
Tampere	1
Vaasa	1
Vantaa	0

Yhteenveto alueellisista vaikutuksista

Taulukko 12: ALUEELLISET VAIKUTUKSET, KESKIARVO

Espoo	0 (0,3)
Helsinki	0 (0,3)
Joensuu	2 (1,7)
Kouvola	2 (1,7)
Rovaniemi	2 (1,7)
Tampere	1 (1,0)
Vaasa	2 (1,7)
Vantaa	0 (0,3)

Taulukkoon on laskettu keskiarvo kunkin kaupungin tässä osiossa saamista pisteistä. Saatu keskiarvo on pyöristetty.

3.4 Henkilöstövaikutukset

Vaikutus oikeusministeriössä työskenteleviin henkilöihin

Tuomioistuinviraston perustaminen tarkoittaisi oikeusministeriöstä virastoon siirtyvien virkamiesten työnantajaviraston muuttumista. Viraston sijoittaminen pääkaupunkiseudun ulkopuolelle merkitsisi heidän virkojensa siirtämistä työssäkäyntialueen ulkopuolelle.

Viraston sijoittamisen pääkaupunkiseudulle voidaan arvioida olevan positiivinen vaihtoehto niille oikeusministeriössä nykyisin työskenteleville virkamiehille, joiden tehtävät siirtyisivät virastoon. Alueellistettaessa virasto, vaikutuksen arvioidaan olevan negatiivinen.

Sijoittamisselvityksessä kuvatulla tavalla on oletettavaa, että henkilöstö siirtyisi todennäköisimmin viraston palvelukseen, jos virasto sijaittisi pääkaupunkiseudulla tai sellaisen matkan päässä pääkaupunkiseudulta, että kodin ja työn välillä matkustamiseen päivittäin kuluva aika ei muodostuisi kohtuuttoman pitkäksi. Pääkaupunkiseudulla asuvan henkilön

päivittäinen työmatka Kouvolaan tai Tampereelle olisi mahdollista mutta kestäisi yli kolme tuntia. Päivittäistä matkustamista Joensuuhun, Rovaniemelle tai Vaasaan ei ole pidettävä mahdollisena.

Sijoittamisselvityksessä kuvatulla tavalla pisteytys perustuu arvioon, sillä henkilöstön siirtymishalukkuutta ei ole selvitetty.

Taulukko 13: Miten viraston sijoittamisen paikkakunnalle on arvioitava vaikuttavan niihin henkilöihin, joiden tehtävät siirtyvät oikeusministeriöstä tuomioistuinvirastoon?

Espoo	2
Helsinki	2
Joensuu	-2
Kouvola	-1
Rovaniemi	-2
Tampere	-1
Vaasa	-2
Vantaa	2

Tarve rekrytoida uutta henkilöstöä

Tuomioistuinviraston tehtävien tuloksellinen hoitaminen vaatii tuomioistuinlaitoksen toimintaa tuntevaa ja riittävän kokenutta henkilöstöä.

Edellä toiminnallisten vaikutusten kohdassa työvoiman saannin turvaaminen valtion tehtäviin (s. 6) on kuvattu tuomioistuinviraston luonnetta asiantuntijaorganisaationa ja siellä tarvittavaa osaamista.

Kaikissa kaupungeissa on tarjolla tuomioistuinviraston tarvetta vastaavaa osaavaa henkilöstöä ja osaavan henkilöstön rekrytointeja tukevaa koulutusta, minkä vuoksi kaikki kaupungit ovat saaneet positiiviset pisteet. Tampereella ja pääkaupunkiseudun kaupungeissa on *määrällisesti* enemmän työvoimaa eli potentiaalista rekrytointipohjaa kuin muissa kaupungeissa (ks. myös eri maakuntien työvoiman määrää koskeva osa taulukosta, Sijoittamisselvitys s. 18).

Taulukko 14: Miten tuomioistuinviraston sijoittaminen paikkakunnalle vaikuttaa mahdollisuuteen rekrytoida uutta henkilöstöä?

Espoo	2
Helsinki	2
Joensuu	1
Kouvola	1
Rovaniemi	1
Tampere	2
Vaasa	1
Vantaa	2

Henkilöstön sitoutuneisuus

Tuomioistuinviraston tehtävien tuloksellisen hoitamisen kannalta merkityksellistä on myös henkilöstön sitoutuneisuus tehtäviinsä.

Kaupunkien lausuntojen perusteella henkilöstön sitoutuneisuuden voidaan arvioida olevan sitä vahvempaa, mitä pienemmästä kaupungista on kysymys ja mitä kauempana pääkaupungin työmarkkinoista kaupunki sijaitsee.

Taulukko 15: Miten tuomioistuinviraston sijoittaminen paikkakunnalle vaikuttaa henkilöstön sitoutuneisuuteen?

Espoo	0
Helsinki	0
Joensuu	2
Kouvola	1
Rovaniemi	2
Tampere	1
Vaasa	2
Vantaa	0

Maakuntakohtaiset htv-vaikutukset ja työllisyyden tukeminen maan eri osissa

Viraston sijainti paikkakunnalla vaikuttaisi positiivisesti erityisesti selvityksessä mukana olevien pieneimpien kaupunkien eli Joensuun, Kouvolan, Rovaniemen, Tampereen ja Vaasan sekä niiden ympärysalueiden talouteen ja työllisyyteen.

Pääkaupunkiseudun kaupungit eivät ole saaneet pisteitä, koska viraston sijoittamisella kaupunkiin ei olisi arvioitava olevan huomattavaa merkitystä alueen taloudelle tai työllisyydelle. Muiden kaupunkien osalta muutos olisi positiivinen. Viraston koko huomioiden vaikutuksen ei ole arvioitava olevan erityisen merkittävä.

Taulukko 16: Mitkä ovat tuomioistuinviraston sijoittamisen maakuntakohtaiset htv-vaikutukset ja miten viraston sijoittaminen tukee työllisyyttä maan eri osissa?

Espoo	0
Helsinki	0
Joensuu	1
Kouvola	1
Rovaniemi	1
Tampere	1
Vaasa	1
Vantaa	0

Yhteenveto henkilöstövaikutuksista

Taulukko 17: HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET, KESKIJARVO

Espoo	1 (1,0)
Helsinki	1 (1,0)
Joensuu	1 (0,5)
Kouvola	1 (0,5)
Rovaniemi	1 (0,5)
Tampere	1 (0,8)
Vaasa	1 (0,5)
Vantaa	1 (1,0)

Taulukkoon on laskettu keskiarvo kunkin kaupungin tässä osiossa saamista pisteistä. Saatu keskiarvo on pyöristetty.

4 Oikeusministeriön esitys

Alueellistamisselvityksessä todetulla tavalla kaikki selvittävät kaupungit ovat maakuntiansa keskuskaupunkeja, joissa on verrattain hyvät työllistymis- ja koulutusmahdollisuudet sekä kattava palvelutarjonta. Kaikkia selvityksen kohteena olevia kaupunkeja voidaan pitää asuinpaikkoina houkuttelevina. Niissä kaikissa sijaitsee myös valtionhallinnon muita toimintoja, joista osa on tuomioistuinviraston keskeisiä sidosryhmiä. Lähtökohtaisesti tuomioistuinvirasto voitaisiin sijoittaa mihin tahansa selvityksen kohteena olevista kaupungeista.

Toimiva oikeuslaitos on oikeusvaltion kulmakivi. Tuomioistuinlaitoksen ja laajemmin koko oikeuslaitoksen tehtävänä on perus- ja ihmisoikeuksiin kuuluvan oikeusturvan toteuttaminen. Tuomioistuinten tehtävänä on tuottaa oikeusturvaa laadukkaasti, kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisin kustannuksin. Tuomioistuinviraston tehtävänä puolestaan olisi huolehtia riippumattoman tuomioistuinlaitoksen toimintaedellytyksistä. Tuomioistuinlaitoksen toimintakyvyn kannalta on esiarvoisen tärkeää, että sen keskushallinnosta vastaava tuomioistuinvirasto toimii parhaalla mahdollisella tavalla. Alueellistamisselvityksessä todetulla tavalla viraston sijoittamiseen liittyviä vaikutuksia arvioitaessa lähtökohtana on siten pidettävä eri sijoittamisvaihtoehtojen vaikutusta viraston toiminnallisuuteen eli tuomioistuinvirastolle siirtyvien tehtävien tulokselliseen hoitamiseen. Asiantuntijaorganisaationa tuomioistuinviraston sijoittamisessa myös henkilöstövaikutukset ovat korostuneessa asemassa. Toimiakseen parhaalla mahdollisella tavalla virastolla tulee olla asiantunteva ja osaava henkilöstö. Näin ollen sijoittamispaikka arvioitaessa erityistä huomiota on kiinnitettävä viraston mahdollisuuksiin rekrytoida palvelukseensa henkilöstöä.

Sijaintipaikan valinnalla on merkitystä myös arvioitaessa viraston **toimintamenoja**. Viraston sijaintipaikka vaikuttaa erityisesti matkustamisesta aiheutuviin kustannuksiin, joilta ei digitalisaatiokehityksestä huolimatta voida täysin välttyä. Valtion toimintojen alueellistamista koskevan lainsäädännön mukaisesti viraston sijoittamisessa huomioon on otettava **alueelliset näkökohdat**. Pisteytyksessä on huomioitu eduskunnan alueellistamislain hyväksymisen yhteydessä esittämä kannanotto (EV 46/2002 vp), jonka mukaan hallituksen tulee huolehtia siitä, että sijoittamispäätöksessä painotetaan erityisesti alueellisia näkökohtia ja vaikutuksia. Viraston pieni koko huomioon ottaen oletettavaa on, että alueellistamisen vaikutukset kaupunkien talouteen jäisivät varsin vähäisiksi.

Taulukko 18: Arvioitujen osa-alueiden summat.¹

	Espoo	Helsinki	Joensuu	Kouvola	Rovaniemi	Tampere	Vaasa	Vantaa
Toiminnalliset vaikutukset	1,5	1,5	-0,5	0,3	-0,5	0,5	-0,5	1,5
Taloudelliset vaikutukset	-0,5	-0,5	-1,5	-1,0	-1,5	-0,5	-1,5	-0,5
Alueelliset vaikutukset	0,3	0,3	1,7	1,7	1,7	1,0	1,7	0,3
Henkilöstövaikutukset	1,0	1,0	0,8	0,5	0,8	0,8	0,8	1,0
Yhteensä	2,3	2,3	0,2	1,4	0,2	1,8	0,2	2,3

Alueellistamisselvityksessä tarkemmin kuvatulla tavalla tuomioistuinviraston tehtävien tuloksellinen hoitaminen edellyttää ensinnäkin sujuvaa yhteistyötä tuomioistuinten ja sidosryhmien kanssa (taulukko 1). Yhteistyön järjestämisessä olennaista on tuomioistuinviraston saavutettavuus (taulukko 2). Huomioon on otettava myös matkustamisen vaikutus työnteon tehokkuuteen (taulukko 3). Saavutettavuuden näkökulmasta merkitykselliseksi nousee myös tuomioistuinten henkilöstön osaamisen kehittäminen ja koulutuksen järjestäminen (taulukko 4).

Kuten edellä olevasta yhteenvetotaulukosta (taulukko 18) käy ilmi, toiminnalliset syyt puoltavat viraston sijoittamista johonkin pääkaupunkiseudun kaupungeista. Tällöin viraston yhteistyö tuomioistuinten ja muiden sidosryhmien kanssa olisi järjestettävissä sujuvimmin pääkaupunkiseudun muita kaupunkeja paremman saavutettavuuden johdosta. Välimatkat yhteistyötahojen ja tuomioistuinviraston välillä olisivat lyhyet, jolloin myös matkustamiseen kuluisi vähiten työaika. Viraston sijoittaminen pääkaupunkiseudulle palvelisi parhaiten myös tuomioistuinten henkilöstön osaamisen kehittämistä ja koulutuksen järjestämistä mahdollisimman tuloksellisella tavalla. Tuomioistuinviraston sijainti pääkaupunkiseudulla tukisi siten valtion tehtävien tuloksellista hoitamista ja tuomioistuinlaitoksen toimintaa muita selvityksessä mukana olleita paikkakuntia paremmin.

Tuomioistuinviraston sidosryhmäyhteistyö olisi hoidettavissa kohtuullisen sujuvasti myös sijoitettaessa virasto Tampereelle kaupungin hyvän saavutettavuuden johdosta. Sijoitettaessa virasto Kouvolaan tai sitä kauemmas pääkaupunkiseudulta eli Joensuuhun, Vaasaan tai Rovaniemelle viraston sidosryhmäyhteistyö ei olisi enää yhtä sujuvasti järjestettävissä. Yhteydenpito tulisi tällöin hoitaa pääosin etäyhteyksin. Matkustamiseen kuluva aika olisi pois tehokkaasta työajasta.

Tuomioistuinvirasto olisi uusi virasto, jossa olisi noin 45 henkilötyövuotta. Sille siirtyisi osa oikeusministeriön nykyisistä tehtävistä. Sillä olisi kuitenkin myös uusia tehtäviä. Se olisi palveluorganisaatio, jonka toiminnassa keskeistä on henkilöstö. Oikeusministeriöstä siirtyviin tehtäviin sitoutuu arviolta noin 15 henkilötyövuotta. Tämän lisäksi tuomioistuinviraston olisi rekrytoitava lisää henkilöstöä. Edellä henkilöstövaikutuksia koskevassa osioissa todetulla tavalla työvoiman saanti olisi parhaiten turvattu, kun virasto sijaitsisi pääkaupunkiseudulla, jossa tuomioistuinviraston tarpeisiin soveltuvaa työvoimaa on tarjolla *määrällisesti* eniten (taulukko 14). Viraston sijainti pääkaupunkiseudulla tukisi todennäköisimmin oikeusministeriön nykyisen henkilöstön halukkuutta siirtyä työskentelemään uuteen virastoon (taulukko 13). Toisaalta kilpailu työntekijöistä on pääkaupunkiseudulla todennäköisesti kaikkein kovinta, mikä voi vähentää henkilöstön halukkuutta sitoutua tehtäviin pitkäaikaisesti (taulukko

¹ Pyöristämisestä aiheutuvan mittavirheen minimoimiseksi taulukossa esitetyt summat on laskettu käyttämällä kunkin osa-alueen osalta tarkkoja arvoja. Saatu yhteissumma on pyöristetty.

15). Viraston alueellistamisen voidaan arvioida tasaavan maakuntakohtaisia henkilötyövuosivaikutuksia (taulukko 16). Viraston pieni koko huomioon ottaen alueellistamisen vaikutukset eivät todennäköisesti kuitenkaan olisi merkittäviä. Yhteenvetotaulukosta ilmenevin tavoin henkilöstövaikutukset puoltavat viraston sijoittamista pääkaupunkiseudulle.

Viraston toimintamenojen on arvioitu olevan yhteensä enintään noin neljä miljoonaa euroa. Tästä suurin osa eli noin 85 % (3,4 milj. €) olisi henkilöstömenoja. Kuten taloudellisia vaikutuksia koskevasta arvioinnista käy ilmi, viraston perustaminen lisää toimitilakustannuksia nykytilaan verrattuna, mutta viraston sijainnilla ei ole huomattavaa vaikutusta niiden määrään (taulukko 6). Sen sijaan viraston sijainnilla on vaikutusta viraston ja tuomioistuinten henkilöstön matkustamisesta aiheutuvien kustannusten määrään (taulukko 7). Kuten taulukosta käy ilmi, sijoitettaessa virasto pääkaupunkiseudulle, Kouvolaan tai Tampereelle matkustamisesta aiheutuvat kustannukset olisivat pienimmät, sillä valtaosa tuomioistuinten henkilöstöstä sijoittuu eteläiseen Suomeen. Matka-aika junalla Helsingistä Tampereelle tai Kouvolaan on puolitoista tuntia. Sijoitettaessa virasto Joensuuhun, Rovaniemelle tai Vaasaan kustannusten määrä olisi suurempi, koska suurin osa matkoista olisi tehtävä lentäen ja koska matkakustannusten lisäksi maksettavaksi tulisivat todennäköisimmin myös majoitus- ja päiväraha-kustannukset. Matkustamisesta aiheutuvien kustannusten määrä voisi viraston sijainnista riippuen olla enimmillään jopa 1,5 miljoonaa euroa, mistä suurin osa aiheutuisi tuomioistuinten henkilöstön matkustamisesta. Tällaiset kustannukset eivät sisältyisi tuomioistuinvirastolle varattuihin määrärahoihin, vaan koituisivat tuomioistuinten itsensä maksettaviksi. Yhteenvetotaulukosta ilmenevällä tavalla viraston perustamisesta aiheutuvat taloudelliset vaikutukset olisivat pienimmät, kun virasto sijoitetaan pääkaupunkiseudulle tai mahdollisimman lähelle sitä.

Kaikki kaupungit ovat arvioineet tuomioistuinviraston sijoittamisella olevan positiivinen vaikutus kaupungille tai alueelle. Merkitys olisi sitä suurempi, mitä pienemmästä kaupungista on kysymys (taulukko 9). Tuomioistuinvirasto olisi kuitenkin kooltaan varsin pieni, joten alueellistamisen vaikutukset työllisyyteen tai talouteen eivät olisi merkittäviä (taulukko 10). Viraston koko huomioon ottaen sen sijaintipaikalla olisi vähäinen positiivinen vaikutus maan alueellisen tasapainoisen kehityksen kannalta (taulukko 11). Yhteenvetotaulukosta ilmenevällä tavalla alueelliset vaikutukset puoltavat viraston sijoittamista muualle kuin pääkaupunkiseudulle.

Kuten edellä on tuotu esiin, tuomioistuinviraston sijaintipaikkaa arvioitaessa erityistä huomiota on kiinnitettävä paitsi viraston itsensä myös koko tuomioistuinlaitoksen toimintaan. Näin ollen erityisesti toiminnalliset ja henkilöstöön liittyvät syyt puoltavat viraston sijaintia pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudulle sijoittamista on pidettävä myös taloudellisesti perusteltuna, koska uudistuksen taloudelliset vaikutukset olisivat tällöin pienimmät. Viraston pieni koko huomioon ottaen sen muualle sijoittamisen alueelliset vaikutukset olisivat varsin vähäiset.

Eri sijoitusvaihtoehtojen keskinäistä paremmuutta toiminnallisista, taloudellisista, alueellisista ja henkilöstöön liittyvistä vaikutuksista kokonaisuutena arvioituaan **oikeusministeriö esittää, että tuomioistuinvirasto sijoitettaisiin pääkaupunkiseudulle.**

- LIITTEET
1. karttakuva/tuomioistuinten henkilötyövuosien sijoittuminen
  2. yhteenveto sijoittamisselvityksessä mukana olevien kaupunkien lausunnoista
  3. selvitys Vyvi-puheluiden, -kokousten ja -pikaviestien käytöstä tuomioistuimissa
  4. selvitys koulutustoiminnan kuvauksesta vuonna 2017
  5. pisteytystaulukot